

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4256519

Uw kenmerk
2022Z18115

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 9 november 2022

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over ongedocumenteerde studenten die
eigenlijk niks kunnen met hun diploma als ze hun opleiding hebben
afgerond

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van de leden De
Hoop en Piri (beiden PvdA) over ongedocumenteerde studenten die eigenlijk niks
kunnen met hun diploma als ze hun opleiding hebben afgerond.

Deze vragen werden ingezonden op 29 september 2022 met kenmerk
2022Z18115.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

2022Z18115
(ingezonden 29 september 2022)

Vragen van de leden De Hoop en Piri (beiden PvdA) aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over ongedocumenteerde studenten die eigenlijk niks kunnen met hun diploma als ze hun opleiding hebben afgerond

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Datum
9 november 2022

Ons kenmerk
4 256519

Vraag 1

Klopt het dat bij de verschillende oplossingen die er werden geopperd bij de toename van de krapte op de arbeidsmarkt in de eerste helft van 2022 één groep mensen over het hoofd werd gezien: de ongedocumenteerden? [1]

Antwoord op vraag 1

Zoals aangegeven in de brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 24 juni 2022¹ heeft het kabinet om de uitzonderlijke krapte op de arbeidsmarkt te bestrijden, een kabinetsbrede aanpak van krapte. Met zes acties en bijbehorende maatregelen werkt het kabinet aan een arbeidsmarkt die beter bestand is tegen periodes van krapte. Bij deze aanpak zijn ongedocumenteerden niet meegenomen omdat zij geen toegang hebben tot de Nederlandse arbeidsmarkt.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het beschreven geval van zo'n jongere die hier is geboren en getogen maar geen Nederlands paspoort heeft doordat zijn ouders geen papieren hebben en hij nu niks kan met zijn diploma als hij zijn mbo-opleiding af heeft?

Antwoord op vraag 2

Het kabinet herkent de problematiek rondom kwetsbare personen, zoals ongedocumenteerde achttienplussers, die al lang in Nederland verblijven. Het is een breder maatschappelijk probleem dat gevolgen heeft bij de toegang tot de arbeidsmarkt en sociale voorzieningen.

De situatie zoals omschreven in het artikel betreft een moeilijke situatie voor betrokkenen. Het toelaten van ongedocumenteerden tot de arbeidsmarkt strookt echter niet met de uitgangspunten van de regelgeving en het kabinetsbeleid, en vind ik dan ook onwenselijk. De toegang tot de arbeidsmarkt beperkt zich in beginsel tot mensen die rechtmatig in Nederland verblijven. Vreemdelingen die onrechtmatig in Nederland verblijven dienen Nederland te verlaten. Dit heeft te maken met het belang van Nederland om een restrictief toelatingsbeleid te voeren en illegaal verblijf te ontmoedigen. Op grond van de koppelingswet is daarnaast geregeld dat de aanspraak van vreemdelingen op (sociale) voorzieningen is gekoppeld aan het rechtmatig verblijf in Nederland. Met het toelaten van ongedocumenteerden tot de arbeidsmarkt is er een risico dat meewerken aan terugkeer wordt ontmoedigd. Tot slot is deze doelgroep extra kwetsbaar vanwege de afhankelijkheid van hun werkgever wat, bij toegang tot de arbeidsmarkt, een risico op misstanden zou opleveren.

Vraag 3

Welk effect verwacht u van de uitsluiting van regulier werk voor de kwetsbare positie van ongedocumenteerde migranten die hen een gemakkelijke prooi maakt voor uitbuiting door malafide werkgevers,

¹ Kamerstukken II 2021/22, 29 544, nr. 1115.

huisjesmelkers of mensenhandelaren, waar Amnesty International op wijst? [2]

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Antwoord op vraag 3

Zoals aangegeven bij vraag 2 acht ik het, vanwege de in dat antwoord geschetste uitgangspunten en risico's, onwenselijk om ongedocumenteerden toe te laten tot arbeidsmarkt. Het laten werken van vreemdelingen zonder dat zij dat mogen is in strijd met de Wet arbeid vreemdelingen en is beboetbaar. Het kabinet acht het van groot belang dat werkgevers zich houden aan de geldende arbeidswetten en ziet hier ook op toe middels handhaving.

Datum
9 november 2022

Ons kenmerk
4 256519

Vraag 4

Wat vindt u van het principe van "Duldung", dat men blijkens het artikel in Duitsland hanteert?

Antwoord op vraag 4

Zoals hierboven aangegeven is het kabinet van mening dat het toelaten van ongedocumenteerden tot de Nederlandse arbeidsmarkt onwenselijk is. De Duitse beleidspraktijk inzake 'Duldung' zal het kabinet dan ook niet overnemen.

Vraag 5

Welke consequenties verbindt u aan uw antwoorden voor het beleid ten aanzien van zulke studenten als beschreven in het artikel?

Antwoord op vraag 5

De antwoorden hebben geen consequenties voor het geldende beleid.

[1] Algemeen Dagblad, d.d. 9 augustus 2022, "Waarom jongeren als Vinicius (18) wel willen maar niet mogen werken: 'Kan niks met mijn diploma'", (<https://www.ad.nl/werk/waarom-jongeren-als-vinicius-18-wel-willen-maar-niet-mogen-werken-kan-niks-met-mijn-diploma~ac95a90e/>).

[2] Amnesty International, "Ongedocumenteerden en uitgeprocedeerden", https://www.amnesty.nl/encyclopedie/ongedocumenteerden-illegalen-en-uitgeprocedeerden?gclid=EAIaIQobChMIgNWMnOS3-gIVQuPmCh2tXgziEAAYAiAAEgJg_PD_BwE.